

den anderledes end alle andre Statsembedsmænd; jeg synes, at Præsterne ere i fuldeste Maal Stats-embedsmænd saavel som Andre. Fremdeles er man kommen til at berøre det meget kildne Punkt, og man har været nærved at gjøre det til en Samvittighedsdag, nemlig Spørgsmaalet om, hvor man skulde betale sin Tiende. Ja, man er saa sølsom om Hjertet, at man mener at tale paa Manges Begne, der vilde blive fortrydelige over, at de skulde betale deres Tiende paa Amtstuen i Stedet for til Præsten. Hvorledes tro de Herrer, at de Mennesker ville føle sig tilmode, hvis Præster sælge Tienden til Kjøbmanden, og hvor det ikke er Tale om, som Tanken her er, at betale Tienden direkte til Præsten, thi det er ofte Tilfældet, at Præsterne sælge Tienden til Kjøbmanden. Disse Mennesker maatte altsaa føle sig ilde stillede, som allerede nu maa se, at deres Tiendeforn, som de høre til Kjøbmanden, gaar fra denne ind i Præstens Lomme. Det er imidlertid af den Slags Ting, som der kan tales en hel Del om, men hvis hele Indhold ikke har megen Betydning; det er af den Slags Ting, som man kan tage med i Mangel af noget Bedre. Der blev igaar talt om at ytre sig med særdeles stærk Varme, og det ærede Medlem for Københavns 7de Valgkreds behreidede Ordføreren, at han havde talt meget varmt og i høie Toner; men jeg tør uden Overdrivelse sige, at det ærede Medlem for Veile Amts 1ste Valgkreds (Sad) overgik den ærede Ordfører i den Henseende. Jeg kan ikke negte, at dengang jeg hørte det ærede Medlem blive saa overordentlig varm og næsten stikke sin Haand paa en vis eiendommelig Maade over imod det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds, saa troede jeg, at der nu maatte komme noget mageløst Dplysende frem, som paa engang maatte rive os Alle med og tilveiebringe den skønneste Enighed i denne Sag. Men, om Forlæbelse mine Herrer, jeg antager, at det gif dem som mig; det forekom mig, at det blev ved de varme Udtalelser og Hjertagelser af Ting, som vi have hørt mange Gange. Hvorfra denne Varme skrider sig, er en Gaade, som jeg ikke fornaar at løse, det maa blive det ærede Medlems egen Sag; jeg havde i alt Fald ventet noget Nytt og noget mere Dplysende med Hensyn til denne Sag, for at vi kunde enes om den; men det udeblev. Efter ham kom det ærede Medlem for Veile Amts 4de Valgkreds (S. Sjørgensen), og han fremhævede navnlig et Moment, som jeg ikke noksom kan støtte, og som jeg vil bede det høie Thing tage under fornødt Overveelse, nemlig Præstegaardsjordernes Salg. Der er vel en Del af de Herrer, der erindrer, at jeg var iblandt dem, ja jeg kan gjerne sige, at jeg var den Æneste, i alt Fald den Æneste i Udvalget, som dengang stillede et Forslag om, at alle Præstegaardsjorder skulde sælges. Om der var Nogen her i Thinget, der samstemmede hermed, veed jeg ikke, det var da i alt Fald me-

get Ja, og derfor griber jeg med saa meget større Begjærtsighed enhver Tanke, der kommer frem til Støtte derfor. Jeg takker altsaa det ærede Medlem for Veile Amts 4de Valgkreds, og jeg skulde ønske, at man ogsaa, inden hele denne Sag naar til Ende, kunde faae dette Punkt taget med. Jeg beder Dem at lægge Mærke til de Grunde, som det ærede Medlem anførte derfor. Det er jo en bekendt Sag, at man har sat Indtægten af en Lønde Hartkorn i Sjælland til 100 Rd., og paa Verne til 120 Rd., og her bemærkede det ærede Medlem meget rigtigt, at naar Tælen var om Præstegaardsjorderne, saa havde de ringe Betydning og ringe Værd, hvorimod det var forfærbeligt, i hvilken Pris, Torden stod, naar den var i Stattebyernes Besiddelse. Naar man foreholder os Embedsmændenes ringe Lønninger og det daarligere Udkomme, de have, saa mener man, paa den anden Side, at vi, der sidde ude paa Landeieendomme, der ere i Besiddelse af rene Guldagere, saaledes at det er overordentlige Indtægter, der have af dem, selv om der kun er Tale om 1 Lønde Hartkorn. Er der derimod Spørgsmaal om Præstegaardsjorder, saa reducerer man dem modsatte Det. Naar nu de Herrer mene, at der fremkommer en saa ringe Indtægt for Præsterne igjennem Præstegaardsjorderne, saa lad dem blive fri for dem, og lad dem komme i Besiddelse deraf, som forstaa at bringe mere ud af dem, og hvad Præsterne selv angaar, da er jeg vis paa, at man vil gjøre en stor Del af dem, om ikke dem alle, en stor Tjeneste ved at befri dem for disse Torder. Det bedste Bevis, jeg derfor kan anføre, er, at det, saavidt mig bekendt, i min Valgkreds ikke er en eneste, som ikke har bortforpagtet Torderne. Det er det bedste Bevis for, at Præstegaardsjordernes Drift ikke er forenelig med den Stilling, Præsterne indtage, og derfor synes det, at det vilde være særdeles heldigt, om vi inden den foreliggende Sag kom til endelig Afslutning, fik Præstegaardsjorderne folgte. Vi ere fra alle Sider enige om, at vi derved vilde faae en større Indtægt, og at vi vilde forstaae Præsterne for en Ulempe, som de helst ville være fri for. Jeg kan altsaa ikke noksom fremhæve det Unskellige for denne Sags videre Gang i, at vi sælge alle Præstegaardsjorderne. Det ærede Medlem for Københavns 2den Valgkreds (Britz) kom ogsaa med den besynderlige Bemærkning, at naar man betaler Tiender til Præsten, saa faar man Noget derfor. Jeg hørte nok, at der blev sagt, at man fik et Silde i den Anledning; om dette er Tilfældet overalt, veed jeg ikke, men jeg tilstaa, at det er Tilfældet i den Ggn, hvor jeg hører hjemme, og forsaavidt jeg er hjemme, faar jeg Noget med, men dertil reducerer det Høje sig. Jeg kan ikke tro, at det er de Herrer's Mening, at dette „Noget“, som Menighedsbernr faae ved at betale Tiende direkte til Præsterne, er en Ting, som man skulde sætte Pris paa. Meningen maa være den, at det skulde være aandelig Jøde,